

**Кримінальне право України.
Загальна та Особлива частини
у питаннях і відповідях.**

У посібнику, з урахуванням останніх змін, що були внесені до Кримінального кодексу України станом на 31 серпня 2013 року, розглядаються питання і відповіді, які входять у програму навчальної дисципліни «Кримінальне право України» і виносяться на семестрові заліки та іспити, а також державну атестацію (державний іспит) з цієї дисципліни. Перелік літератури для самостійної підготовки, що наданий у посібнику, сприятиме більш ґрунтовній підготовці до наведених форм контролю знань.

Рекомендовано студентам, слухачам, курсантам вищих навчальних закладів II — IV рівнів акредитації денної та заочної форм навчання, які здійснюють підготовку за напрямком «Право» спеціальностями «Правознавство» та «Правоохоронна діяльність». Посібник також може бути корисним абітурієнтам юридичних вищих навчальних закладів і юридичних факультетів, науковим і практичним працівникам.

ЗМІСТ

Передмова	9
Питання та відповіді	11
1. Поняття, принципи, функції та система кримінального права України	11
2. Поняття кримінальної відповідальності та її підстави. Форми реалізації кримінальної відповідальності	12
3. Поняття закону про кримінальну відповідальність: його ознаки та значення	13
4. Структура Кримінального кодексу України. Загальна та Особлива частини КК, їх єдність і взаємозв'язок. Структура та види кримінально-правових норм	15
5. Чинність закону про кримінальну відповідальність у часі	17
6. Зворотна дія закону про кримінальну відповідальність у часі	18
7. Чинність закону про кримінальну відповідальність щодо злочинів, вчинених на території України	20
8. Чинність закону про кримінальну відповідальність щодо злочинів, вчинених за межами України громадянами України або особами без громадянства, які постійно проживають в Україні	21
9. Зміст універсального і реального принципів. Особливості відповідальності іноземців і осіб, що вчинили злочини проти прав і свобод громадян України або інтересів України	21
10. Види визначень поняття злочину в кримінальному праві	23
11. Поняття та ознаки злочину за кримінальним правом України. Відмінність злочину від інших правопорушень	23
12. Малозначне діяння: поняття, ознаки та відмінність від злочину	25
13. Класифікація злочинів та її значення	26
14. Склад злочину, його поняття, елементи і значення. Кваліфікація злочинів	27
15. Види складів злочину	29
16. Поняття об'єкта злочину, його види, місце у структурі складу злочину та значення. Предмет злочину	31
17. Поняття, ознаки та значення об'єктивної сторони злочину	33
18. Поняття, види та ознаки діяння. Умови кримінальної відповідальності за злочинну бездіяльність	33

19. Непереборна сила, непереборний фізичний примус, психічний примус і їх вплив на кримінальну відповідальність	35
20. Суспільно небезпечні наслідки: поняття, види, кримінально-правове значення. Злочини з матеріальним та формальним складами	36
21. Причинний зв'язок між суспільно небезпечним діянням і суспільно небезпечними наслідками, його види	37
22. Факультативні ознаки об'єктивної сторони злочину та їх значення	38
23. Поняття та ознаки суб'єкта злочину, його види	39
24. Вік, з якого може наставати кримінальна відповідальність	40
25. Поняття неосудності та її критерії. Правові наслідки визнання особи неосудною	41
26. Спеціальний суб'єкт злочину, його ознаки та значення	42
27. Обмежена осудність: поняття, критерії, кримінально-правове значення	43
28. Поняття, ознаки та значення суб'єктивної сторони злочину. Поняття вини у кримінальному праві	43
29. Умисел та його види. Відмежування прямого умислу від непрямого	45
30. Спеціальні види умислу у кримінальному праві	46
31. Необережність та її види. Відмежування злочинної самовпевненості від непрямого умислу та злочинної недбалості від казусу (випадку)	47
32. Змішана (подвійна, складна) форма вини, її поняття та значення	49
33. Факультативні ознаки суб'єктивної сторони злочину, їх кримінально-правове значення	50
34. Фактична помилка: поняття, види та значення для кваліфікації	51
35. Юридична помилка: поняття, види та значення для кваліфікації	53
36. Поняття і види стадій вчинення злочину. Закінчений та незакінчений злочин. Визначення моменту закінчення злочину	54
37. Готування до злочину: поняття, ознаки, види, відмежування від виявлення умислу та від замаху на злочин. Відповідальність за готування до злочину	55
38. Замах на злочин: ознаки, види та відмежування від готування до злочину та від закінченого злочину. Відповідальність за замах на злочин	57
39. Добровільна відмова при незакінченому злочині, її ознаки та значення. Відмінність добровільної відмови від дійового каюття	59
40. Поняття співучасті у злочині, її об'єктивні та суб'єктивні ознаки. Значення інституту співучасті у злочині	61
41. Види співучасників та їх визначення у КК України	63
42. Форми співучасті за кримінальним правом	66
43. Кримінальна відповідальність співучасників	68
44. Екссес виконавця, його поняття та види	69
45. Невдале підбурювання або пособництво	69
46. Добровільна відмова співучасників	70

47. Поняття та види причетності до злочину. Відмежування причетності до злочину від співучасті	71
•48. Триваючий, продовжуваний та складений злочини як види одиничного ускладненого злочину	72
49. Поняття множинності злочинів: її соціальна та кримінально-права характеристика	74
50. Повторність злочинів: поняття, ознаки та види	75
51. Сукупність злочинів: поняття, ознаки та види	76
52. Рецидив злочинів: поняття, ознаки, види та значення	77
53. Обставини, що виключають злочинність діяння: загальна характеристика, види, значення	78
54. Необхідна оборона: підстави, ознаки та значення	79
55. Перевищення меж необхідної оборони	81
56. Уявна оборона: її види та значення. Відповідальність при уявній обороні	82
57. Затримання особи, що вчинила злочин: поняття, ознаки та значення	83
58. Крайня необхідність: поняття, ознаки та значення	85
59. Виконання наказу або розпорядження як обставина, що виключає злочинність діяння	87
60. Діяння, пов'язане з ризиком	88
61. Звільнення від кримінальної відповідальності: поняття, підстави, види та правові наслідки	89
62. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з примиренням винного з потерпілим	91
63. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з передачею особи на поруки	92
64. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з дійовим каяттям	92
65. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку із закінченням строків давності	93
66. Поняття та ознаки покарання за кримінальним правом	94
67. Мета покарання, її види та їх визначення у КК України	95
68. Поняття, ознаки та значення системи покарань за кримінальним правом України. Класифікація видів покарань	96
69. Штраф як вид покарання та особливості його застосування	98
70. Позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю	99
71. Громадські та виправні роботи	100
72. Арешт, обмеження волі та їх відмежування від позбавлення волі на певний строк	101
73. Тримання в дисциплінарному батальйоні військовослужбовців	102
74. Позбавлення волі на певний строк	103
75. Довічне позбавлення волі	103

76. Принципи і загальні засади призначення покарання, їх значення	104
77. Обставини, які пом'якшують покарання: їх кримінально-правове значення... 105	105
78. Обставини, які обтяжують покарання, їх кримінально-правове значення.. . 106	106
79. Призначення покарання за незакінчений злочин та за злочин, вчинений у співучасті	108
80. Призначення більш м'якого покарання, ніж передбачено законом	108
81. Призначення покарання за наявністю обставин, що пом'якшують покарання	110
82. Призначення покарання за сукупністю злочинів	110
83. Призначення покарання за сукупністю вироків	112
84. Звільнення від покарання та його відбування. Поняття, види, правові наслідки	113
85. Звільнення від відбування покарання з випробуванням: його підстави, умови та правові наслідки.	114
86. Звільнення від відбування покарання у зв'язку із закінченням строків давності виконання обвинувального вироку.	116
87. Звільнення від покарання на підставі актів про амністію та помилування . 118	118
88. Умовно-дострокове звільнення від відбування покарання: поняття, підстави та правові наслідки	119
89. Заміна невідбутої частини покарання більш м'яким. Її відмінність від умовно-дострокового звільнення від відбування покарання	120
90. Судимість: її поняття та правові наслідки	122
91. Погашення та зняття судимості: поняття, умови, наслідки	123
92. Примусові заходи медичного характеру: поняття, види, порядок застосування	125
93. Особливості призначення неповнолітнім окремих видів покарань	126
94. Звільнення неповнолітніх від кримінальної відповідальності із застосуванням примусових заходів виховного характеру	127
95. Державна зрада (ст. 111 КК України)	128
96. Посягання на життя державного чи громадського діяча (ст. 112 КК України).. 129	129
97. Поняття, ознаки та види вбивств	130
98. Умисне вбивство за обтяжуючих обставин (ч. 2 ст. 115 КК України)	132
99. Умисне вбивство, вчинене в стані сильного душевного хвилювання (ст. 116 КК України)	139
100. Умисне вбивство матір'ю своєї новонародженої дитини (ст. 117 КК України).. 140	140
101. Умисне вбивство при перевищенні меж необхідної оборони або у разі перевищення заходів, необхідних для затримання злочинця (ст. 118 КК України)	142
102. Доведення до самогубства (ст. 120 КК України)	143

103. Умисне тяжке тілесне ушкодження (ст. 121 КК України). Відмежування тяжкого тілесного ушкодження, що спричинило смерть потерпілого, від умисного вбивства і вбивства через необережність	145
104. Умисне середньої тяжкості тілесне ушкодження (ст. 122 КК України)	150
105. Умисне легке тілесне ушкодження (ст. 125 КК України): його види та відмінність від побоїв і мордування	151
106. Залишення в небезпеці (ст. 135 КК України). Відмежування залишення в небезпеці від ненадання допомоги особі, яка перебуває в небезпечному для життя стані (ст. 136 КК України)	152
107. Незаконне позбавлення волі або викрадення людини (ст. 146 КК України)	154
108. Захоплення заручників (ст. 147 КК України)	156
109. Торгівля людьми або інша незаконна угода щодо людини : (ст. 149 КК України)	157
110. Згвалтування (ст. 152 КК України)	159
111. Розбещення неповнолітніх (ст. 156 КК України)	161
112. Крадіжка (ст. 185 КК України). Відмежування крадіжки від грабежу	163
113. Грабiж (ст. 186 КК України). Відмежування насильницького грабежу від розбою	165
114. Розбiй (ст. 187 КК України). Відмежування розбою від бандитизму та вимагання	168
115. Вимагання (ст. 189 КК України). Відмежування вимагання від розбою та насильницького грабежу	172
116. Шахрайство (ст. 190 КК України). Відмінність шахрайства від крадіжки	174
117. Привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем (ст. 191 КК України)	176
118. Заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою (ст. 192 КК України). Відмежування цього злочину від шахрайства (ст. 190 КК України)	179
119. Умисне знищення або пошкодження чужого майна (ст. 194 КК України)	181
120. Контрабанда (ст. 201 КК України)	183
121. Незаконне виготовлення, зберігання, збут або транспортування з метою збуту підакцизних товарів (ст. 204 КК України)	185
122. Ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів) (ст. 212 КК України)	187
123. Фіктивне підприємництво (ст. 205 КК України)	190
124. Протидія законній господарській діяльності (ст. 206 КК України)	192
125. Шахрайство з фінансовими ресурсами (ст. 222 КК України)	193
126. Створення злочинної організації (ст. 255 КК України)	195
127. Бандитизм (ст. 257 КК України)	196
128. Терористичний акт (ст. 258 КК України)	198

129. Незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами або вибуховими речовинами (ст. 263 КК України)	199
130. Порухення вимог законодавства про охорону праці (ст. 271 КК України)...	201
131. Порухення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами (ст. 286 КК України)	203
132. Незаконне заволодіння транспортним засобом (ст. 289 КК України).....	204
133. Хуліганство (ст. 296 КК України)	206
134. Втягнення неповнолітніх у злочинну діяльність (ст. 304 КК України)	208
135. Незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення, пересилання чи збут наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів (ст. 307 КК).....	210
136. Погроза або насильство щодо працівника правоохоронного органу (ст. 345 КК України)	213
137. Розголошення державної таємниці (ст. 328 КК України). Відмежування цього злочину від втрати документів, що містять державну таємницю (ст. 329 КК України)	214
138. Зловживання владою або службовим становищем (ст. 364 КК України).....	216
139. Перевищення влади або службових повноважень (ст. 365 КК України).....	218
140. Службове підроблення (ст. 366 КК України).....	221
141. Службова недбалість (ст. 367 КК України)	222
142. Прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою (ст. 368 КК України).....	224
143. Пропозиція або надання неправомірної вигоди службовій особі (ст. 369 КК України)	226
144. Завідомо незаконні затримання, привід, арешт або тримання під вартою (ст. 371 КК України)	228
145. Постановлення суддею (судьями) завідомо неправосудного вироку, рішення, ухвали або постанови (ст. 375 КК України).....	230
146. Посягання на життя судді, народного засідателя чи присяжного у зв'язку з їх діяльністю, пов'язаною із здійсненням правосуддя (ст. 379 КК України)	232
Література для самостійної підготовки	233
З курсу «Кримінальне право України»:	233
З окремих тем курсу «Кримінальне право України»:	234

[Перейти на сайт →](#)